

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

*Հետազոտության թեման՝ Նորագույն տեղեկատվական
տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը սովորողի հոգեբանական
զարգացման գործում:*

Առարկան՝ Մաթեմատիկա

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Նունե Արամյան

Ուսումնական հաստատություն՝ Արտաշատի հ.1 հիմն. դպրոց

Երևան 2023

Ներածություն	3
Գլուխ 1	5
Գլուխ 2, ՏՀՏ-ն	
դարոցում	8
Գլուխ 3. Կրթության բարեփոխումներ	
ՏՀՏ	10
Գլուխ 4. Ինչպես կարող է ՏՏ և համացանցը ազդել երեխաների հոգեկան առողջության վրա:	
Հարցաթերթ	11
	13
Սոցիոլոգիական հարցման արդյունքների վերլուծություն և ամփոփում	
	14
Եզրակացություն	
	17
Գրականության ցանկ	
	19

Ներածութիւն

Մեր օրերու մշտեն փոխել սովորողների հետաքրքրութիւնները: Ուսուցիչներիս համար ավելի դժվար է դարձել սովորողներին ինտեգրել դասին: Ուստի պէտք է մշտապէս ուսուցմանս համար նրանց հետաքրքրութիւնները շրջանակը և գտնել ու կիրառել նոր մեթոդներ դասն ավելի հետաքրքիր ու արդիական դարձնել ու համար:

Ինչպէս գիտենք, մանկավարժի գործունեութիւնն ուղղված է անձնավորութիւն անձնավորմանը և զարգացմանը, նրա գերիմդրին ու առաքելութիւնը մարդկային էութիւն անբացահայտումն է, իսկ ահա մաթեմատիկայի դասաժամին ուսուցիչը պէտք է ձևավորի ու զարգացնի սովորողների տրամաբանորեն մտածելու կարողութիւնը, փաստարկները ճիշտ կառուցելու, մտքերը ճշգրիտ արտահայտելու ունակութիւններ, իրավիճակին քննադատաբար գնահատական տալու, կարևորն ու երկրորդականը գնահատելու, անջատ փաստերը համադրելու, ընդհանրացնելու մեթոդներ անելու ու հմտութիւններ: Այս արդյունքներին հասնելու ճանապարհին անգնահատելի

Է ու սու ցչ ի կողմից հանրակրթական դարոցու մ սովորողի հետտարվող ճիշտ ու համակողմանի աշխատանքը: Հարկ է նշել, որ սովորողների կրթական պահանջմունքները ու սու ցչ ակենսորոն դասի օգնությամբ բավականին դժվար է բավարարել, քանզի մեր օրերու մ սովորողներն ավել ի նախաճեռնող են, ինքնուրույն ու պահանջկոտ կյանքի ու ծումը կարելի է գտնել աշակերտակենսորոն դասի մեջ, մասնավորապես փոխգործուն մեթոդների օգտագործումը դասին մեծապես կարող է լ ու ծել կրթական համակարգի միջարք հիմնախնդիրներ, այ դ թվում մ սովորողներին ոգևորել նրաց մեջ ձևավորել գործնական կարողություններ, դաստիարակել սերը դեպի աշխատանքն ու դարոցը: Կարծում ենք՝ նմանօրինակ դասերը բավականին արդյունավետ են նաև մաթեմատիկայի դասաժամերին:

Հետազոտության թեմայի արդիականությունը

Թեմայի արդիականությունը ունի պայմանավորված է կրթական համակարգում նորագույն տեխնոլոգիաներով աշակերտակենսորոն ու սու ցման անհրաժեշտությամբ, որի հիմնական նպատակն է իրախուսել սովորողների ինքնուրույն ունեցողությունները, նախաճեռնողականությունը, սեփական հնարավորությունները ճանաչել ու և զարգացնել ու կարողությունը, գործնական կարողությունների զարգացումն այ դ թվում մ նաև մաթեմատիկայի դասաժամին:

Հետազոտության ինդիքը

- Բացահայտել մաթեմատիկայի դասաժամին ակտիվ ու աշակերտակենսորոն դասի դերը սովորողների առաջադիմությունների բարձրացման, ինքնուրույն ունեցողության իրականացման և գործնական կարողությունների զարգացման առումով:
- Մասնանշել մեթոդական այ նախսի լ ու ծումներ, որոնք սովորողների մոտ կառաջացնեն հետաքրքրությունն առարկայի նկատմամբ:
- Շեշտադրել մաթեմատիկան գործնականում կիրառել ու կարևորությունը սովորողի ինքնուրույն ունեցողության զարգացման տեսանկյունից:
- Ցույց տալ ու սու ցչ ի կողմից կիրառվող մանկավարժամեթոդական հնարները, մասնագիտական որակները, որոնք կարող են նպաստել մաթեմատիկայի

դասաժամին սովորողների առաջադիմու թյ ան բարձրացմանն ու
մաթեմատիկական մտածողու թյ ան զարգացմանը:

ՆՊԱՏԱԿ

1. Նպատել հիշողու թյ ան, դիտողականու թյ ան, երևակայ ու թյ ան զարգացմանը,
2. Նպատել մասնագիտական կողմնորոշմանը, զարգացնել տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլ ոգիաներից օգտվել ու և դրանց միջոցով մաթեմատիկայ ից գիտել իքների ինքնուրույ ն ձեռք բերման կարողու թյ ու ններ,
3. Նպատել տեխնոլ ոգիական սրոցեսների պահանջների անվերապահ կատարման և անվտանգու թյ ան կանոնների պահպանու մը գիտակցել ու անհրաժեշտու թյ ան դաստիարակմանը,

Այ ս հետազոտական աշխատանքի շրջանակներու մ ու սու մնասիրել ու եմ դասական դման ժամանակակից մոտեցու մները և մեթոդները մաթեմատիկա առարկայ ի համարեքստու մ, մասնավորապես ` ինտեգրված ու սու ցու մ, միջառարկայ ական կապերի կիրառու մը մաթեմատիկաառարկայ ի ու սու ցման ընթացքու մ:

ԳԼՈՒԽ 1

Ձեռագրերի ստեղծու մից հետո, առաջին քայ լ երը դեպի տեղեկատվական հասարակու թյ ու ն, հարկանշ վեցին էլ եկտրական հեռագրի, այ նու հետև հեռախոսի և ռադիոհեռախոսի միջոցով, մինչ դեռ հեռու ստատեսու թյ ու նը, ինտերնետը, ավել ի ու շ բջջայ ին հեռահաղորդակցումը և GPS-ը ասոցացրեցին պարկեր, տեքստև «առանց լ ար» բառերը: ՏՀՏ-ների օգտագործու մը չ ի դադարու մ տարածվել հարկապես հարու ստերկրներու մ, բայ ց միշտկա վտանգ՝ շեշտադրել ու սոցիալ ական և թվայ ին բեկու մը, ինչ պես նաև

սերու նդների միջևանջրաբաժնի: Ամեն դեպքում, կրթություն ան ոլ որսում ել հենց կրթություն հասկացություն մեջ կատարվող ներկայությունները ամենից ավելի հեշտե նկարագրել կրթություն միջավայրի կամ տեխնոլոգիական հիմքի փոփոխմամբ՝ որպես աստիճանական անցում տարբեր միջոցներից ել դրանցով պայմանավորված մոդելից դեպի ժամանակակից SRS-ի վրահիմնվող կրթություն համակարգեր:

Դասավանդման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները չէի կարող չանդրադառնալ մաթեմատիկաառարկային, մասնավորապես՝ ինտեգրված ու սուցման, միջառարկայական կապերի կիրառումը մաթեմատիկաառարկայի ու սուցման ընթացքում: Մաթեմատիկայի դերը բնագիտություն ու սուցման գործընթացում անհրաժեշտություն ունե, առանց որի հասանելի և հասկանալի չէին կարող լինել բնություն երևույթների, օրենքների, այս կամ այն մեծությունների միջևեղած կապը և օրինակ ավելի ունենում: Մաթեմատիկան իր գիտական ու սուցման մասիրություն ունենում, հետազոտություն ունենում և վերլուծություն ունենում մտածողություն միջոց է, հզոր ու ժգենք ֆիզիկոսի, քիմիկոսի և կենսաբանի համար: Մաթեմատիկան, որը կազմված է բանաձևերից, հավասարումներից և կանոններից հնարավորություն ունե տալ իսպարզել ֆիզիկական օրենքների փոխադարձ կապը, ներթափանցել նյութի «ներսը», պարզել նրակառուցվածքը, ավելի ինտուսանալ նոր նյութեր, նոր կանխատեսումներ և հայտնագործություն ունեն կատարել: Մաթեմատիկան ճշգրիտ հաշվողական գործիք է: Բնագիտամաթեմատիկական առարկաների ու սուցման արդյունավետություն անբարելավման համար կարևոր է այդ առարկաների միջառարկայական և ներառարկայական կապերի զարգացումը, համառեղ դասավանդումը և ինտեգրումը: Համառեղ դասավանդումը ենթադրում է երկու ու սուցչի համագործակցություն ունը դասարոցեսում և դրանից առաջ և ենթադրում է երեք հետևյալ բաղադրիչների առկայություն ունը/Cook, L. Friend, M., 1995, էջ 10/,

- երկու և ավելի դասավանդողի համագործակցություն ունը
- աշակերտների բազմազանություն ունը
- դասաժամի օպտիմալ օգտագործումը: /1/

Այդ կապերի ու սուցումը նպաստել է հետապնդում:

- Ընդլայնել կապերի գործնական, կիրառական ուղղվածություն ունը և դարձնել այն ավելի հետաքրքիր:

- Ընդգրկել ինտեգրված դասարոցեսուում բնագիտական պատմական նյութեր:
- Միջառարկայ ական և ներառարկայ ական կապերով զարգացնել գիտական և եզրամասնական մտածողությունը և բնությունը և նրա ճանաչելու և նկատելու ներքինը:
- Կազմել բնագիտամաթեմատիկական միջառարկայ ական կապերով թեստեր:
- Դասարոցեսուում կազմակերպել փոքրիկ բանավեճեր բազմաբնույթ թեմաներով:
- Նոր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ստեղծել բազմառեսակ տեղեկատվական դասը:

Այսօր համակարգչային տեխնիկական կարելի է համարել գիտելիքի փոխանցման նոր միջոց, որը համապատասխանում է ուսուցման ինտելեկտուալ գործունեության կարգապահությունը: Արեհայի զարգացման որակապես նոր բովանդակությունը: Այս մեթոդը թույլ է տալիս արեհային հետաքրքրությունը սովորել, գտնել տեղեկատվություն աղբյուրներ, զարգացնել անկախությունը և պատասխանատվությունը նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու հարցում և զարգացնել

Ինչպե՞ս յուրաքանչյուր դասը դարձնել հետաքրքիր և ամենակարևորը՝ ուղղված յուրաքանչյուր արեհայի զարգացմանը: Այսօր չի կարելի ինտելեկտուալ կարծական իրավանում մասնագետ՝ առանց կրթական տեխնոլոգիաների ողջ հսկայական զինանոցը ուսումնասիրելու: Եվ անհրաժեշտ է նախկին ժամանակակից նորարարություններին և նրանց: Հակացություններին, տեսություններին, տեխնոլոգիաների և մեթոդների առաումը ունից, որոնք կարող են օգնել ստեղծել աշխատանքի համակարգ, որը հաշվի կառնի դասերի առանձնահատկությունները՝ արեհայների առանձնահատկություններին և իրականությունը անը համապատասխան:

Համակարգչային տեխնոլոգիաների օգտագործումը դասավանդման մեջ հնարավորություն է տալիս տարբերակել ուսումնական գործունեությունը դասարանում, ակտիվացնում է ուսանողների ճանաչողական հետաքրքրությունը, զարգացնում նրանց ստեղծագործական կարողությունները և խթանում մտավոր գործունեությունը: Ցավոք, իմ դասերին ՏՀՏ օգտագործելիս հանդիպում եմ մի շարք ինդիկատորներ

- փոքր թվով համակարգիչներ

- աշակերտների պարասովաճուճ թյան և զարգացման տարբեր մակարդակներ
 Դասարանում ՏՀՏ գործիքների արդյունավետ օգտագործումը թույլ է տալիս
 դասը դարձնել ավելի հետաքրքիր, տեսողական; աշակերտներին ներգրավել
 ակտիվ ճանաչողական և հետազոտական գործունեություն մեջ. ձգտել իրացնել
 իրենց, ցույց տալ իրենց կարողությունները: Այսպիսով, ՏՀՏ գործիքների
 օգտագործումը թույլ է տալիս. ակտիվացնել ուսանողների ճանաչողական
 գործունեությունը. դասեր անցկացնել բարձր գեղագիտական և հուզական
 մակարդակով. ապահովել վերապարաստման բարձր աստիճանի տարբերակում
 (գրեթե անհատականացում); 1,5-2 անգամ ավելացնել դասարանում կատարվող
 աշխատանքի ծավալը. բարելավել գիտելիքների վերահսկումը; ռացիոնալ
 կազմակերպել ուսումնական գործընթացը, բարձրացնել դասի
 արդյունավետությունը. ՏՀՏ գործիքների արդյունավետ օգտագործումը
 թույլ է տալիս դասը դարձնել հուզիչ և ժամանակակից: Բայց կարծում եմ, որ
 դասագիրքը չի կարող փոխարինվել: Սարնդամենը դասագրքի լրացում է:
 Համակարգչով դասերը զարգացնում են հաստատակամություն, ուս,
 ու շարժություն, ճշգրտություն, զարգացնում են մարմնի շարժիչ
 հմտությունները, ինչը կարող է դրականորեն ազդել մաթիմատիկայի հետ
 աշխատելու վրա: Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների
 օգտագործումը անհրաժեշտապես է ժամանակակից կրթական գործընթացի
 համար, երբ հիմնականը ոչ թե հիմնարար գիտելիքների փոխանցումն է, այլ
 ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը, անհատներու ժի
 իրացման հնարավորությունների ստեղծումը: ՏՀՏ-ն օգտագործվում է ոչ թե
 որպես նպաստ, այլ որպես մեկ այլ մանկավարժական գործիք, որը նպաստում է
 դասի նպատակին հասնել ուս:

Գլուխ 2

ՏՀՏ-ն դարոցում

Տեղեկատվական դարաշրջանում կրթությունն ամբողջությամբ մեջ կատարվող արմատական փոփոխությունն է սերտորեն առնչված է տեղեկատվությունն էլ հաղորդակցությունն արդի միջոցների զարգացմանն էլ տարածման հետ։ Մի կողմից, տնտեսությունն էլ հասարակական գործունեությունն էլ տարբեր ոլորտներում տեղեկատվական էլ հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) տարածումը հրատապե դարձնում էլ աշխատողների կողմից համապատասխան գիտելիքների էլ հմտությունների յուրացման, այսինքն՝ կրթությունն էլ թրեյնինգի հարցը։ Կրթությունն էլ ՏՀՏ-ի փոխարարներությունն էլ ուսկողմը հենց կրթությունն ոլորտում նոր տեխնոլոգիաների ներդրման միջոցով կրթությունն համակարգի արդիականացումը, ուսուցմանն էլ ուսումնառությունն արդյունավետությունն մեծացումն էլ։

Հատկապես հրատապությունն ունենի ՏՀՏ-ի յուրացմանն էլ զարգացման հարցը զարգացող կամ նվազ զարգացած երկրների համար։ Արդյունքն էլ երկրները, որոնք դժվարին այս քարեն մղում էլ աղքատությունն էլ տնտեսական հետամնացությունն դեմ, կարո՞ղ են իրենց թույլ լա ՏՀՏ-ի յուրացմանն էլ տարածման մասին մտածել ու շուտ լությունն էլ՝ հսկայական միջոցներ վառնել ով նման ծրագրերի իրականացման համար։ Հարցի պատասխաններից մեկն ասում է, թե միայն այդ ճանապարհով կարելի է փոխակերպել հասարակությունն էլ՝ ձերբազատել ու համար պարտքերից, տնտեսական անկայունությունն էլ կախվածությունն էլ։ Այսինչ, չի բացառվում նաև այս ճանապարհով շատավելի մեծ սոցիալական անհավասարությունն էլ արտաքին կախվածությունն էլ մեջ (միջազգային կազմակերպություններից էլ անդրազգային կորպորացիաներից) հայտնվել ու հեռանկարը։

Սրանից զառեփորհրդային երկրների մեծ մասը, այդ թվում՝ Հայաստանը, ունի առանձնահատկ ինդիկներ։ Բավական բարձր կրթական մակարդակն էլ ավանդույթներն էլ նեցող հասարակությունն էլ ները պարտադրված են կատարելի մնարար վերազնահատկմանն էլ փոփոխությունն էլ նաև կրթությունն ոլորտում։ «Անցումային» անունը ստացած ժամանակաշրջանում, երբ հասարակական կեցությունն էլ ձևերի մեջ տեղի են ունենում արմատական փոփոխությունն էլ, կրթությունն էլ նոր պարտիզմի ձեռավորումն էլ

իրագործումը դառնում է որքան վճռական, նույնքան էլ դժվարին ինդիր: Այս ինդիրի լուծման համար անցում մային հասարակությանը ունենալու մ, ինչպես սօր՝ Յայ աստանում, որպես կանոն չեն գտնվում համապատասխան գիտելիքներ եւ փորձառություն ունենալու եւ կործակումներ, ինչպես չեն գտնվում երկարատեւ ռազմավարական ծրագրեր իրականացնելու ընդունակ իշխանություններ:

Գլուխ 3

Կրթության բարեփոխում եւ ՏՀՏ

Այսպիսով, Յայ աստանի կրթության ոլորտում ՏՀՏ-ի ներդրման հարցը հայտնվում է կրթության համակարգի փոխակերպման եւ զարգացման տեղագիտական ընթացքի հունում, որտեղ իրար են հանդիարում բազմաթիվ ինդիրներ, տարբեր, երբեմն՝ հակադիր միտումներ եւ շահեր, հին արժեքներ եւ նոր հրամայականներ... Այդ ինդիրներից կարելի է հիշատակել, օրինակ, խորհրդային ժամանակներից սկսած կրթության հարցի հարթահարման անհրաժեշտությունը, կրթության ազգային հայեցակարգի մշակումը (պատասխանելով, մասնավորապես, «Ո՞րն է կրթության բուն նպատակը» հարցին), կրթության համակարգի արտադրված հարմարեցումը արեւմտյան մոդելին (օրինակ՝ «նոր չափորոշիչների» մշակումը): Այս ամենը ենթադրվում է կատարել, ինչպես ասում են, սեղմ ժամկետներում, հընթացս, առանց մտածելու եւ քննարկելու հնարավորություն: Որեւէ մեկը չի կարող բացարձակ, թե ինչպես պետք է համարել, ասենք, ազգային դպրոցի գաղափարափոխությունը ունը արեւմտյան կրթական համակարգից ներմուծվող սկզբունքների հետո կամ՝ մի՞թե ակնհայտ է ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (որպես արեւմտյան արժեքների կրողների)՝ ազգային արժեքներին եւ կրթական իդեալներին ծառայելու հնարավորություն հարցը:

Հասկանալի է նաեւ, որ կրթության համակարգի փոխակերպման ծրագիրը պետք է իր հիմքում ունենա հասարակության զարգացման մի որոշ հեռանկար կամ մոդել (օրինակի համար՝ Տեղեկատվական հասարակություն կամ «կայուն

զարգացում»), ինչպես նաև՝ հաշվի նստի այն հիմնարար փոփոխությունները, որոնք մեր երկրում կատարվել են վերջին տարիների ընթացքում:

սպառողական մշակույթի տարածումը, ոչ հեռավոր անցյալի արժեքների եւ իդեալների պակասը ծուլում եւ այլն: Ուրեմն, բնավ հռետորական չէ հարցը, թե ինչպե՞ս կարելի է եւ առհասարակ հնարավոր է ներկա՞յ աստանի նման երկրում վերականգնել գիտելիքի եւ կրթության խթանը, վարկաբեկված հեղինակությունը, առավել եւս՝ սովորել ու ունակությունը նոր դարձնել ազգային ռազմավարական նպատակ ...

Ամեն դեպքում, կրթության ոլորտում եւ հենց կրթության հասկացությունում մեջ կատարվող ներկափոխությունը ամենից ավելի հեշտե նկարագրել կրթության միջավայրի կամ տեխնոլոգիական հիմքի փոփոխմամբ՝ որպես աստիճանական անցում տպագիր միջոցներից եւ դրանցով պայմանավորված մոդելից դեպի ժամանակակից ՏՀՏ-ի վրահիմնվող կրթության համակարգեր: Արդի տեխնոլոգիաների նշանակությունը եւ դրանց տիրապետել ու անհրաժեշտությունը ներքինում եւ գրագիտության նոր, ավանդականից տարբեր հասկացություն ունեւ, մեծ փոփոխություն է ներկայումս նաև սովորել ու եւ սովորեցնել ու բնույթը: Միեւնույն ժամանակ, կրթությունը ունը դուրս է գալիս «դարոց—համալսարան» ավանդական շրջանակից՝ տեղ բացելով հանրային կրթության զանազան ձևերի համար: Հեռակրթությունը ունը (հեռակրթություն ուն, distance learning) նոր այլ ընտանիքներ է տրամադրում. հետզհետե փոխվում է կրթության կազմակերպման եղանակը, որը թույլ է տալիս անցում կատարել դեպի անսահմանափակ շարունակական կրթություն ուն հեռավորությունում վրա:

ՏՀՏ-ի ներդրման եւ կիրառությունում տեսանկյունից ամենաբարդը (թեւեւ, ցավալիորեն, առերեւոյթ ամենապարզը), իհարկե, դարոցն է: Առայժմ ծրագրերի իրականացման առումով հենց այստեղ է նկատվում ամենամեծ աշխուժությունը: Այստեղ ներկափոխությունը ունը նկարագրվում է բացառապես քանակական կողմերով. քանի համակարգիչ համակարգչային դասարանում, քանի դարոց համակարգչային դասարանով, քանի դարոց ինտերնետային կարգ եւ այլն: Այս փաստերի ետեւում ուրիշ ոչ ինչ կարող է եւ չլինել, ավելի ճիշտ՝ չկա: Որակական փոփոխությունները մասին ավելի որդե խոսել, մանավանդ որ որակական փոփոխություններ այս

ծրագրերում նախատեսված էլ չեն: Միանգամայն պարզ հարցեր՝ «Ո՞րն է համակարգչի (ինտերնետի) դերը կրթության մեջ, եթե կապ դախսի դեր, ինչպե՞ս սեփական գնահատվեն դարոցները համակարգչային դասարաններով ապահովելու աշխատանքի արդյունքները, կամ մի՞թե հայ կական դարոցի համար առաջնահերթ ինդիքն այսօր, հայ երեխան էլ եզրվում էլ եկարոնային կրթական բովանդակության գրեթե իսպառ բացակայում էլ այն պայմաններում, ինտերնետային կապի է», ընդհանուր առմամբ հստակ պատահան չունեն: Այնուհետև, շեշտն ակնհայտորեն դրվում է սարքերի ել ինտերնետային կապի վրա բայց գրեթե լիովին մոռացում էլ մասնավել ծրագրային ապահովման շատվելի բարդ հարցը ել սրահետկապված բազմաթիվ ինդիքներ:

Կրթության մյուս սիրույթների համեմատությամբ, հայաստանյան համալսարանն առաջնային ընթացքներից ամենից ավելի հեռու մնացածն է, եթե համարենք, որ խոսքը սոսկ նախնական համակարգչային գիտելիքներ տալու կամ համակարգիչների ել ինտերնետի պարզ կիրառությունների մասին չէ: Եթե համարենք, որ ծրագրային ապահովման արդյունքներում էլ համար ծրագրավորողներ պարաստելու ինդիքը այս կամ այնչափով լուծվում է, ապա առաջնային մակարդակի բազմաթիվ այլ մասնագետների, անգամ ինֆորմատիկայի դարոցական ուսուցիչների պարաստումը դեռ ելս ապագայի գործ է: Ավելի որդեխոսել կրթության համակարգի մեջ ՏՀՏ-ի ներդրման, ինչպես նաեւ՝ այս տեխնոլոգիաների տնտեսական, սոցիալական, մշակութային նշանակություններին վերաբերող հետազոտություններին անցկացման, հետազոտական կարողություններ ունեցող մասնագետների պարաստման մասին, թեեւ հենց այսպես սեփական դրսեւորվեր համալսարանների գործունեությունը դարոցի ել հանրային կրթության սիրույթների արդիականացման գործում: Հեռավորությունն անգամ մակարդակը միշտ պարտադիր ունի. Հայաստանի հեռահաղորդակցությունն համակարգի հարուցած դժվարությունները (կապի բարձր գները ել անհարկ հոսքի իրությունը), համակարգչի ել համակարգչային գիտելիքների մաքուր լուծումն հարցը, դառնալիքների ծրագրերի, դասավանդման մեթոդների ել մասնագետների պակասությունը ելս:

Գլուխ 4

Ինչպես կարող է ազդել համացանցը երեխաների հոգեկան առողջության վրա և ընդհանրապես:

Համակարգչի և համացանցի ազդեցությունը երեխաների հոգեկանի վրա անհրաժեշտ է գնահատել 2 տեսանկյուններից՝ դրական և բացասական: Ժամանակակից կյանքում անգամ նախադրոցական տարիքի երեխաների համար այն կյանքի անբաժանելի մասնիկն է: Երեխան աշխարհը ճանաչում է համակարգչի միջոցով. խաղեր, մուլտիֆիլմեր, նկարներ և այլն: Համացանցը օգտակար և անհրաժեշտ ինֆորմացիայի աղբյուր է: Տարբեր կենդանիների, հեքիաթային հերոսների պատկերներն ու նկարները, երեխաներին հուզող բազմաթիվ հարցերի, ' ' ինչ ունենի ' ' պատահանները կարող են գտնվել համացանցում: Երեխաների ուշադրությունը, մտածողությունը, սրամաքանությունը կարելի է զարգացնել ճիշտ ընտրված խաղերի ու առաջադրանքների շնորհիվ: Միաժամանակ, համակարգչի և համացանցի ազդեցությունը երեխայի հոգեկան զարգացման վրա բացասական հետևանքներ կարող է ունենալ: Նախահամակարգչի առջև շատ ժամանակ անցկացնելու արդյունքում երեխաների մոտ ընդհանուր թուլություն և հոգևածություն է դրսևորվում, քնի խանգարումներ: Բացասական հետևանքները կարող են իրենց հետքը թողնել հոգեկան գործընթացների վրա (մասնավորապես երեխայի հիշողությունը և նաև վառացում, դարոցում դասերի ժամանակ դժվարություններ են կենտրոնացնում ուշադրությունը, հակամում ու դատողություններ անում), հոգեվիճակների, անձնային հարկությունների ձևավորման վրա միջանձնային հարաբերությունների ու որսում: Առավել շատ են հանդիարում հուզական խաթարումները, դրդապատճառային ու որսի ձևավորման բացասական միտումները՝ կապված ինֆորմացիոն ներգործության հետ:

Համացանցի ուրջ բացասական կողմերից մեկն այն է, որ այստեղ չի վերահսկվում ինֆորմացիան, չկան տարիքային սահմանափակումներ ու սրգելներ: Այսպիսով, համացանցից և հեռախոսներից խելամիտ օգտվելու համար ամենապարզ և գործունե ցուցումներից է ժամանակի սահմանումը, որ երեխան կարող է անցկացնել համակարգչի մոտ խիստ կենտրոնների կիրառմամբ: Երեխաների առողջության և հոգեկանի վրա բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու համար ցանկալի է, որ ծնողները երեխային

բավականին ժամանակ, ինամբ և հոգաարու թյ ու ն հարկացնեն: Երեխաները հաճախ համակարգչ այ ին աշխարհ են ընկղմվում մ նաև ընտանիքում անբավարար հուզական հարաբերու թյ ու նների արդյ ու նքում: Կարևոր է, որ ծնողները հետաքրքրվեն ոչ միայ ն երեխայ ի ու սման հաջողու թյ ու ններով, այ լ նաև նրահնարավոր անհանգստու թյ ու ններով, անհրաժեշ տե միշ տգրու ցել երեխայ ի հետ, հարցնել նրան ինդիրների և երազանքների մասին, կիսվել իր արու մներով: Ծնողները պետք է երեխայ ի մոտիկ նկատմամբ վստահու թյ ու ն զարգացնեն, աջակցեն, իրախու սեն նրանվաճու մները, միշ տընդգծեն նրա հաջողու թյ ու նները:

Հետազոտական աշխատանքի հենց սկզբից ու սու մնաաիրել և անցկացրել եմ սոցոլ ոգիական հարցում երեխաների ու ծնողների հետ փորձել հասկանալ որքանով է ընդունել ի ՏՀՏ կիրառումը կրթու թյ ան բնագավառում, որքանով է գիտակցված դրանհրաժեշ տու թյ ու նը արդի ժամանակաշ ռջանում, տարբեր ձևակերար մներով փորձել եմ անդրադառնալ հարցի արդիականու թյ ան ձևավորմանը:

Այ նու հետև, կազմել եմ հարցաթերթիկ ծնողների համար, որը ներառում է հիմնախնդրի բացահայ տման ու ղղված հարցադրու մներ:

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻԿ

Հարգել ի մանակից հետազոտական աշխատանքի շրջանակներում անցկացվում է սոցոլ ոգիական հարցում, որի նպատակն է ու սու մնաաիրել ՏՀՏ կիրառումը կրթու թյ ան զարգացման գործընթացում:

Հետազոտու թյ ու նն անանու ն է. տյ այ ները հրապարակվել ու են միայ ն ընդհանրացված և վերլ ու ծված տարբերակով:

1. Ձեր երեխան սիրու՞ մ է զբաղվել համակարգչ ով

- ա. այո
- բ. ոչ
- գ. երբեմն

2. Ձեր կարծիքով արդյո՞ք անհրաժեշտ է կրթության մեջ

Նորամուծություններ մտցնել

Ա. այո

Բ. ոչ

Գ. չեմ պարկերացնում

3. Արդյո՞ք ՏՀՏ կիրառումը կնպաստի կրթության որակի բարձրացմանը

Ա. այո

Բ. ոչ

Գ. գուցե

4. Նախընտրում եք դասի ավանդական մեթոդը, թե՞ ՏՀՏ-ով հարստացած

Ա. ավանդական

Բ. ՏՀՏ-ով հարստացած

Գ. դժվարանում եմ պատասխանել

5. Նորագույն տեխնոլոգիաներով անցկացրած դասից ստացած գիտելիքներն

արդյո՞ք հիմնարար եք համարում

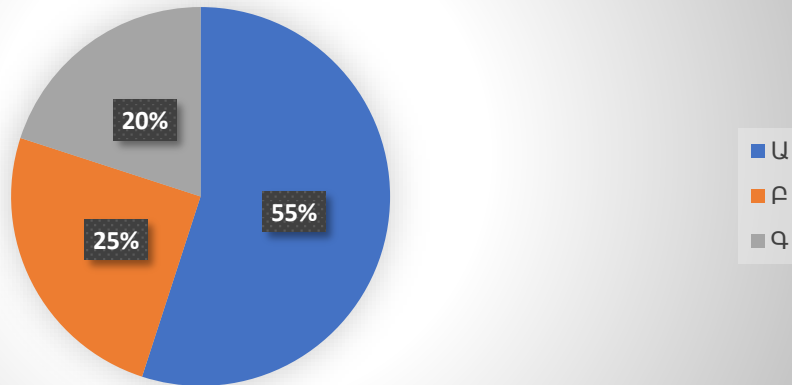
Ա. այո

Բ. ոչ

Գ. դժվարանում եմ պատասխանել

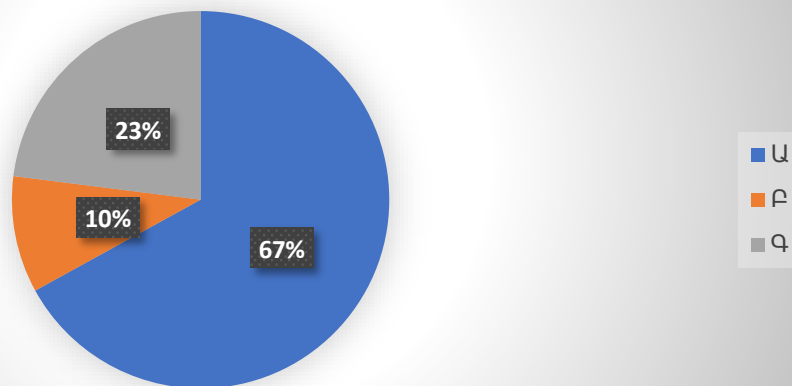
Սոցիոլոգիական հարցման արդյունքների վերլուծությունը ու նախաձեռնումները

Չարդ 2

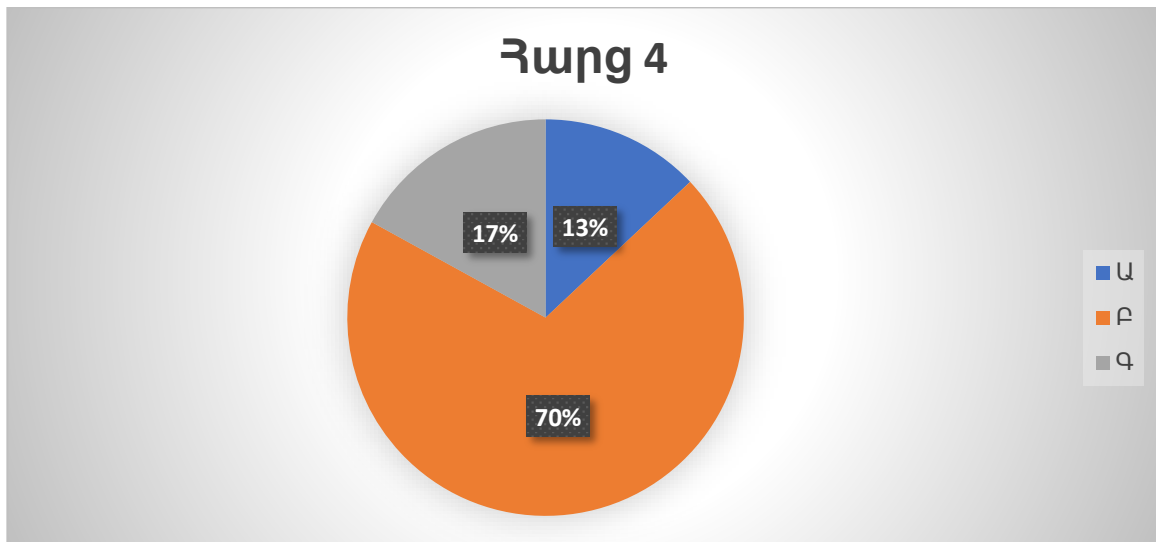

3. Արդյ ո՞ ք ՏՅՏ կիրառու մը կնպաստի կրթու թյ ան որակի բարձրացմանը հարցին տարիքով երիտասարդ ծնողների 67% միանգամից տվեցին դրական պատասխան,քանի որ հասկանու մ են,որ անվտանք համացանցը և գաղտերթների տեղին օգտագործու մը դրական կարող է անդրադառնալ կրթու թյ ան վրա,10% ծնողներ միանգամից տվեցին բացասական պատասխան,պարճառաբանել ով,որ ավանդական մեթոդները ավել ի ճիշտեն,իսկ 23 % հստակ չ կարողացան պատասխանել :

Չարդ 3

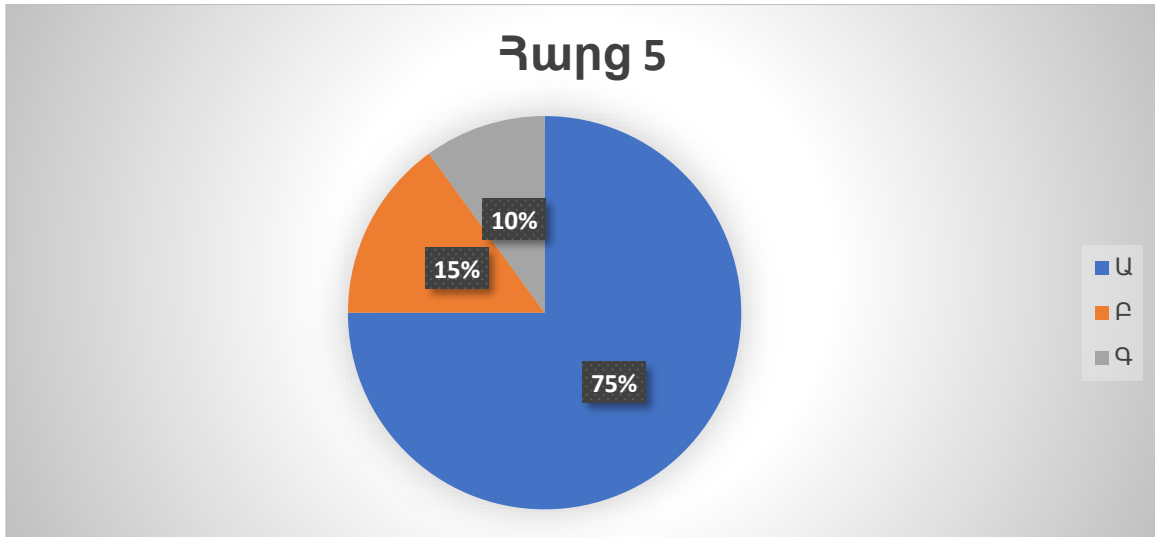

4. Այն հարցին նախընտրում էք դա՞նի ավանդական մեթոդը, թե՞ ՏՀՏ-ով հարստացած դա՞ն անցկացվի դարոցում, ծնողների շատքիչ մասը պատահանեց ավանդական, մոտ 13%, 70% նախընտրեց ՏՀՏ-ով հարստացած դա՞նը, համարելով այդ մեթոդը ավելի արդիական և հետաքրքիր, իսկ 17% չկողմորոշվեց ընտրության մեջ

5. Ծնողներին ուղղված մեր վերջին հարցն էր նորագույն սեխնոլոգիաներով անցկացրած դա՞նից ստացած գիտելիքներն արդյո՞ք հիմնարար էք համարում հարցին, ծնողներից 75% տվեցին դրական պատահան, հիմնավորելով, որ նորագույն սեխնոլոգիաներով դա՞նը հագեցած է տեսանվիդեո հոլովակներով, ինչը կարող է նպաստել աշակերտների գիտելիքների ամրապնդմանը, 15% համարում էր, որ գրքերի տված ինֆորմացիան բավարար է, իսկ 10% դժվարացավ պատահան տալ :

Չափ 5

Այս ասփսով, ամփոփելով սոցիոլոգիական հարցման արդյունքների վերլուծությունը, պարզ է դառնում որ ծնողների մի մեծ խումբը ինքնուրույն պարկերացնում է ՏՀՏ-ի կիրառման անհրաժեշտությունը դարոցում, որ այն ժամանակի հրամայականն է, իսկ ծնողների մի մասն էլ ինքնուրույն պարկերացնում նորագույն տեխնոլոգիաների դերը կրթության մեջ, որ ՏՀՏ-ի յուրացման եւ զարգացման հարցը մեր երկրների համար հատուկ հրատապություն ունենի:

Եզրակացություն

Այս ասփսով, կարելի է եզրակացնել, որ ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը դարոցում իր մեջ ներառում է մեծագույն մոտիվացիոն արտենցիալ և համապատասխանում են անհատականացված ուսուցման սկզբունքներին: Այս ամենը վկայում է ժամանակակից տեխնոլոգիաների արդիականություն մասին: Ամեն դեպքում, պետք է ընդունել, որ այս սիրույթը դեռեւս շատ հեռու է պաշարներն կազմակերպված եւ

կարգավորված լինել ու ց: Սույն աշխատանքի վերլուծության արդյունքում կատարեցի մի քանի արձանագրումներ: Եթե մաթեմատիկայի դասավանդման ընթացքում ուսուցիչը հիմնական գիտելիքների հաղորդմանը զուգահեռ նախակէ դնում զարգացնել սովորողի պարկերակոր մտածողությանը, ինքնուրույն գործելու ու նախաձեռնողական քայլեր կատարելու կարողությանը, ապանհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև, որ որոշակի կոնկրետ գոտում աշակերտն ունի իր հետաքրքրությունները, առանձնահատկությունները: Այս համառոտում կրկին կցանկանայի շեշտադրել աշակերտակենտրոն ուսուցման կարևորությունն ու փոխգործուն մեթոդների կիրառությունն անհրաժեշտությունը: Ուսումնական գործընթացում նոր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ավանդական դասը լրացնելը հնարավորություն է տալիս վերացնել ուսումնական միջավայրի և գործընթացի միապաղաղությունը, այժմաներ ստեղծել աշակերտների գործունեությունն անսակները փոխելու և առողջությունն սկզբունքների կիրառման համար: Տեխնոլոգիայի ընտրությունը խորհուրդ է տրվում կատարել՝ կախված առարկայական բովանդակությունից, դասի նախակներից, սովորողների պարաստվածությունն աստիճանից, նրանց կրթական կարիքները բավարարելու հնարավորությունից, սովորողների տարիքային կարեգործից:

Այսօր մանկավարժական դասավանդման բավականին մեծ թվով տեխնոլոգիաներ կան՝ ինչպես ավանդական, այնպես էլ նորարարական: Սաչի նշանակում, որ դրանցից մեկն ավելի լավ է, իսկ մյուսը՝ ավելի վատ կամ դրական արդյունքների հասնելու համար պետք է օգտագործել միայն այս մեկը և ոչ ավելին: Այս կամ այն տեխնոլոգիայի ընտրությունը կախված է բազմաթիվ գործոններից՝ սովորողների կոնսոնգենտը, նրանց տարիքը, պարաստվածությունն աստիճանը, դասի թեման և այլն: Իսկ լավագույն տարբերակը այս տեխնոլոգիաների խառնուրդ օգտագործելն է:

Գրականություն և ցանկ

1. Մ. Խաչատրյան, Մ. Դավթյան <<Դասավանդման ժամանակակից մոտեցումներ ու մեթոդներ>> Երևան, 2013, էջ 13

2. [Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ - Վիքիպեդիա՝ ազատ հանրագիտարան \(wikipedia.org\)](http://wikipedia.org)
3. <https://srcaltufevo.ru/hy/ispolzovanie-ikt-v-obrazovanii- informacionno-kommunikativnye-tehnologii-v.html>